02.03.2026

Lausunto Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle

Asia: VNS 11/2025 vp – Pitkän aikavälin ilmastosuunnitelma

ProAgria kiittää mahdollisuudesta lausua keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmasta. Lausuntomme keskittyy kolmeen teemaan, jotka ovat keskeisiä maatalouden ilmastotoimien vaikuttavuuden ja hyväksyttävyyden kannalta.

Suunnitelmassa nostetaan hyvin esille teknologian vaikutus maatalouden päästöihin. Uusilla ratkaisuilla genetiikassa, ruokinnassa, peltojen ja erityisesti turvepeltojen käytössä sekä digitaalisten apuvälineiden käytössä tulee olemaan suuri vaikutus alan kehittymiseen.

Painotamme kolmea samaa muutosaluetta (alla) kuin keskipitkän ajan suunnitelmassa. Näiden lisäksi ProAgria painottaa Suomen ruokatuotannon strategista suunnittelua ottamalla huomioon maapallon väkiluvun kasvun sekä ilmastonmuutoksen aiheuttaman ruoantuotantoalueiden kuivumisen esim. Etelä-Euroopassa. Kasvava populaatio tarvitsee kasvavan globaalin proteiinin tuotannon ja Suomen mahdollisuudet kasviproteiinin tuotannon suureen kasvattamiseen ovat rajallisia myös tulevaisuudessa. Meidän on kyettävä hyödyntämään Suomen maaperän, vesivarantojen ja muuttuvan ilmaston hyötyjä optimaalisesti kasvattamalla satovarmoja ja sadon määrällisesti laadukkaita proteiiniraaka-aineita. Valtaosassa Suomea maidon ja lihan tuotanto tulee olemaan satovarmin ja maaperän laadun kannalta varmin tuotantomuoto. Suomella on oltava paljon nykyistä suurempi rooli maailman väestön ruokkimisessa ja sitä kohden on kuljettava strategisesti.

Täsmänäkemykset:

1. Hiilensidonta kivennäismailla

Pidämme tärkeänä, että suunnitelmassa tunnistetaan kivennäismaiden hiilensidonnan mahdollisuudet. Samalla korostamme, että ilmaston lämmetessä orgaanisen aineksen hajoaminen kiihtyy, mikä heikentää sidotun hiilen pysyvyyttä. Hiilensidontatoimien vaikuttavuus tulee arvioida realistisesti ja laskentamenetelmien kehittämiseen on panostettava. Ehdotamme, että maatalouden päästöjen raportoinnissa erotellaan fossiiliset ja biogeeniset päästöt, jotta sektorin erityispiirteet tulevat näkyviin ja toimet voidaan kohdentaa tehokkaammin.

2. Turvepeltojen ilmastotoimet

Turvepeltojen päästöjen vähentäminen on keskeinen osa maatalouden ilmastotoimia. Kannatamme selonteossa esitettyjä toimia, kuten uusien turvepeltojen raivauksen estämistä ja heikkotuottoisten turvepeltojen ennallistamista. On tärkeää, että viljelijöille tarjotaan riittävät kannustimet ja neuvontaa, jotta toimet voidaan toteuttaa vapaaehtoisesti ja oikeudenmukaisesti. Tilusjärjestelyt ja korvausmallit ovat keskeisiä toimenpiteiden hyväksyttävyyden kannalta.

3. Huoltovarmuus ja energiaratkaisut

Ilmastotoimien tulee tukea maatalouden ja ruokajärjestelmän huoltovarmuutta. Kannatamme biokaasun tuotannon ja energiatehokkuuden edistämistä maatiloilla. Nämä toimet vähentävät päästöjä ja parantavat energiaomavaraisuutta. On tärkeää, että ilmastopolitiikka ei heikennä kotimaisen ruoantuotannon edellytyksiä, vaan tukee sen kestävää kehittämistä.

ProAgria on valmis tukemaan ilmastosuunnitelman toimeenpanoa tarjoamalla asiantuntemustaan viljelijöiden neuvonnassa ja koulutuksessa. Korostamme, että ilmastotoimien vaikuttavuus ja hyväksyttävyys edellyttävät viljelijöiden osallistamista, riittäviä resursseja ja selkeitä kannustimia.

Kunnioittavasti,

Harri Mäkivuokko
Toimitusjohtaja

ProAgria Keskusten Liitto